

KURSBESKRIVNING

HISTORIA C distans 30 HP

Höstterminen 2017 inleds kursen med en introduktion 29/8 och uppsatsventileringar avslutar kursen med 3/6 2018 som sista dag. Kursen består av tre moment: Teori, Metod och Examensarbete (dvs. C-uppsats). Terminen börjar med de två första momenten som läses parallellt. De avslutas med en examinerande tentamen 14/1 2018, varefter fokus flyttas till momentet Examensarbete som inletts redan under höstterminens inledning med diskussioner kring val av uppsatsämne. I början av vårterminen handlar detta moment framför allt om att fastställa uppsatsämne.

Ansvarig lärare för samtliga moment är Åke Sandström utom för uppsatsmomentet, som delas med Michael Scholz.

Inlämning av tentamina, uppsatser, övningsuppgifter, PM etc ska alltid ske i e-klassrummet, dvs den websida som finns under den adress som inleds med courses.hgo.se. Studentportalen (studentportalen.uu.se) är i första hand riktad till de studenter som studerar på campus i Uppsala. Schema, uppmaningar till tentamensanmälningar etc gäller alltså inte distanskursen.

Utöver e-klassrummet kommer också ett klassrum i mötesprogrammet Adobe Connect att användas. Hör kommer alla föreläsningar och seminarier att hållas. Länken till detta klassrum hittar du i e-klassrummet.

Syfte

Kursen syftar till att ge studenten kunskaper om samhällsteorier som används inom historievetenskapen samt en förmåga att sammanfatta, använda och värdera dessa teorier. Vidare ska studenten få färdigheter i att bruka och värdera olika typer av metodologiska verktyg som används av dagens historiker. Dessutom syftar kursen till att ge studenten kompetens att utveckla, författa och presentera en vetenskaplig uppsats inom ramen för ett vedertaget akademiskt arbetssätt samt att kritiskt granska och konstruktivt kommentera användningen av teorier och metoder i vetenskapliga undersökningar.

Innehåll

Teorimomentet syftar till att ge en inblick i olika teoretiska perspektiv och begrepp inom historievetenskapen och innehåller följande delar:

- Vetenskapsteori
- Historiografisk utveckling i Sverige
- Teorier som fokuserar på övergripande förhållanden och förklaringar
- Teorier som fokuserar på språk och kommunikation
- Sammanfattning och muntlig och skriftlig presentation av teorier

Metodmomentet syftar till att ge en inblick i olika metodologiska verktyg inom historievetenskapen och innehåller följande delar:

- Handskriftsläsning
- Information om historiska källor och de institutioner som bevarar och gör källorna

tillgängliga för forskningen.

- Deskriptiv statistik
- Tolkning av texter, bilder och tabeller
- Muntlig och skriftlig presentation av tolkningar och analyser

Momentet Examensarbete fokuserar på författandet av en vetenskaplig uppsats och innehåller följande delar:

- Självständigt utveckla och författa en vetenskaplig uppsats
- Diskutera och värdera vetenskapliga arbeten

Upplägg (mer information nedan under rubrikerna Teori, Metod respektive Examensarbete)

Undervisningen på momenten **Teori** och **Metod** sker integrerat under terminens första del. I början ligger fokus framför allt på **Teori** och föreläsningar om bland annat historiografi och vetenskapsteori. Utöver den avslutande teoritentan innefattar teorimomentet också av två examinerande övningar där teoretiska texter ska behandlas, varom mer nedan. Teorimomentet avslutas med inlämning av en tentamen utformad som en individuellt författad promemoria som bland annat utgår från läsning av avhandlingar i historia.

För att underlätta för studenterna att se kopplingar mellan teori och metod inleds metodmomentet parallellt med teorimomentet. På momentet **Metod** ges också föreläsningar som följs av inläsning av litteratur och ett intensivt arbete med analys av olika typer av källmaterial. Metoddelen examineras med hjälp av tre inlämningsuppgifter. Den första uppgiften ägnas åt textanalys, den andra åt bildanalys och den tredje behandlar kvantitativ analys tillsammans med en kortare handskriftsuppgift.

På momentet **Examensarbete** ges ett introducerande seminarium där det konkreta uppsatsarbetet diskuteras.

Studenternas ämnesval och tänkbara handledare behandlas också. Därefter författas ett uppsats-pm. Sedan följer seminarier med fokus på uppsatsarbetet. Studenterna läser och diskuterar gamla uppsatser och olika delar av den egna uppsatsen. Kraven på uppsatsen introduceras och diskuteras liksom skrivprocessen. I maj 2017 lämnas uppsatserna in och de sista veckorna på terminen ägnas åt läsning, ventilering och examination av uppsatserna. Då ska alla studenter opponera samt vara aktiva i seminariets diskussioner.

Examination

Seminarier, ventileringar och inlämningsuppgifter är obligatoriska och ingår i examinationen. Momentet **Teori** examineras även med en promemoria. Den viktigaste examinerande uppgiften på momentet **Examensarbete** är uppsatsen men examinationen för detta moment innefattar också opposition och fullgörande av seminarieuppgifter. På alla delmoment ges betygen Underkänd, Godkänd och Väl godkänd. För att få betyget Väl godkänd på hela kursen (Historia

C 30 hp) krävs att studenten har betyget Väl godkänd på momentet Examensarbete.

Litteratur

Huvuddelen av litteraturen finns tillgänglig via nätet (länkar bifogas). Mer om litteraturen återfinns längre ned i denna text.

Nedan följer lite mer detaljerade information och anvisningar för de tre delmomenten.

Teori, 7,5 hp

Kunskap om, förståelse för och insikt i teori är en viktig del av den vetenskapliga utbildningen och något som läggs vikt vid på historiska institutionen, Uppsala universitet. Kursen är i första hand till för att ge dig en översikt angående teori som vetenskapligt verktyg, mindre att vara en konkret vägvisare för teorianvändning i din egen C- uppsats, men strävan är förstås att få de två vägarna att mötas.

Teorimomentet består av föreläsningar, två inlämningsuppgifter och en tentamen i form av en litteratur-PM som behandlar tre avhandlingars användande av teori.

Föreläsningarna

Föreläsningarna behandlar olika delar av begreppet ”teori”. Först frågar vi oss översiktligt: vad är teori? Här passar vi samtidigt på att dra upp riklinjerna för val av uppsatsämne. Den andra föreläsningen undersöker den kunskapsteoretiska bakgrunden till teorier: vad kan vi veta om det förflutna. Under den tredje föreläsningen tittar vi på olika typer av teorier och vad som definierar dem. Vi bekantar oss här också med några av de större och viktigare teoribyggena samt behandlar teoriers olika nivåer och förklaringsanspråk. Den fjärde föreläsningen behandlar historiografin, d.v.s. historien om historieskrivningen.

Inlämningsuppgifterna

Inlämningsuppgift 1

Generellt kan man hävda att strukturer – ekonomiska och materiella förutsättningar, uppdelningar av människor i olika kategorier m.m. – spelar roll för hur världen ser ut och hur vi kan förstå att analysera den. Efter att ha bekantat sig med samtliga texter ska ett textpar väljas ut och behandlas.

Inlämningsuppgift 2

Här diskuterar vi teorier om hur vi kan betrakta text. Vad är ”text”? Hur – eller om – kan någon genom språket definiera världen och hur underordnas andra genom språkets makt? Hur kan språket och ord säga något om en historisk tid? Efter att ha bekantat sig med samtliga texter ska ett textpar väljas ut och behandlas.

I huvudsak är de två inlämningsuppgifterna tematiskt indelade där det första behandlar övergripande förhållanden och förklaringar, det andra fokuserar på språk och kommunikation. Artikelgrupperna är uppdelade så att den ena artikeln (artikel 1) är mer teoretisk till sin karaktär, d.v.s. resonemang om en eller flera teorier står i fokus. Den andra artikeln är en empirisk undersökning men förhåller sig på olika sätt och i olika grad till den ”teoretiska” artikeln.

Läsråd

Givetvis ska du vid läsning av texterna ta fasta på vad du själv tycker är intressant, viktigt, klokt (eller dumt) och reflektera kring detta för att skapa förståelse för vad texterna vill framhålla. Men nedanstående frågor kan vara bra att tänka på när du läser texterna:

Text 1

- 1) Vilka ”problem” är det som leder till formuleringen av aktuell teori, d.v.s. vad är utgångspunkten för den teoretiska frågan, vad vill teorin förklara?
- 2) Hur argumenterar författaren för sin teori? Kan du identifiera några särskilt tydliga argument som framförs för att påvisa teorins rimlighet? Vilka i så fall? Tycker du att det är övertygande argument? Varför, varför inte?
- 3) Förs några diskussioner som kritiserar det ”egna teoribygget”? Vilka i så fall? Hur bedömer du dessa resonemang?
- 4) Kan du identifiera några centrala begrepp? Vilka i så fall? Vad innebär begreppen och vilken betydelse har de för teorin som helhet?
- 5) Hur förstår du teorin? Vad ”går den ut på”? Vad är det centrala? Vad anser du om teorins bärighet?
- 6) Slutligen: Fundera på hur du skulle förklara teorin för någon som aldrig kommit i kontakt med den.

Text 2

- 1) Hur förhåller sig den andra artikeln till den första i teoretisk bemärkelse? Känner du igen teoretiska ståndpunkter, begrepp etc. från artikel 1? Om så – vad är det som känns igen?
- 2) Givet att du menar att teorin från artikel 1 anknyts till i artikel 2: Hur aktivt används teorin i artikel 2, är teorin fruktbar för det empiriska materialet som artikeln undersöker? Varför, varför inte?
- 3) Om du inte känner igen teoretiska ståndpunkter, begrepp etc. från artikel 1: Hur skulle du beskriva teoriformulering och teorianvändning i artikel 2?
- 4) Hur skulle du beskriva relationen mellan de två artiklarna för någon som inte läst någon av dem?

Inlämningsuppgift Teori I

OBS: länkarna nedan kan krångla. Ge i så fall besked om detta så kommer texterna att tillhandahållas på annat sätt.

Grupp 1: Genus och klass

Scott, Joan: Gender: "A Useful Category of History Analysis", *The American Historical Review*, nr 5, 1986, 22 s.

http://facultypages.morris.umn.edu/~deanej/UMM%20Home%20Page/2001/Readings/Gender/S_cott_Useful%20Category.pdf

Berg, Anne: "Medelklassens fruntimmer: Fruntimmersbildningen och skapandet av medelklasskvinnor, ca 1780-1820", i Berg, Anne & Hanna Enefalk (red.), *Det mångsidiga verktyget*, Uppsala 2009, 19 s.

<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:649244/FULLTEXT01.pdf>

Grupp 2: Sociala nätverk och fält

Broady, Donald: "Nätverk och fält" i Gunneriusson, Håkan (red.) *Sociala nätverk och fält*, Uppsala 2002, 33 s.

<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:71952/FULLTEXT01.pdf>

Winton, Patrik: "Det sakrala nätverket. Biskop Andreas Rhyzelius väg till makten", i

Andersson, Gudrun; Esbjörn Larsson & Patrik Winton (red.) *Med börd, svärd och pengar*,

Uppsala 2003, 21 s. <http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:630013/FULLTEXT02.pdf>

Grupp 3: Konfliktförhandling

Scott, James: "Everyday Forms of Peasant Resistance", *The Journal of Peasant Studies*, 13:2, 1986, 33 s. <http://www.tandfonline.com/toc/fjps20/13/2>

Räihä, Anitti: "Kejsarinnas undersäte istället för donationsbo, Bondeaktivism och rättvisenormer i 1700-talets ryska gränstrakt", *Historisk Tidskrift*, nr 4, 2014, 29 s.

http://www.historisktidskrift.se/fulltext/2014-4/pdf/HT_2014_4_587-614_raiha.pdf

Inlämningsuppgift Teori II

Grupp 1: Begreppshistoria

Skinner, Quentin: *Visions of Politics, Volume 1: Regarding Method*, Cambridge 2002, kap.4, 32 s.

<http://site.ebrary.com/lib/uppsala/reader.action?docID=10069851>

Ågren, Maria & Christopher Phil: "Vad är en hustru? Ett begreppshistoriskt bidrag till genushistorien", *Historisk tidskrift*, nr 2, 2014, 29 s.

http://www.historisktidskrift.se/fulltext/2014-2/pdf/HT_2014_2_170-190_pihl_agren.pdf

Grupp 2: "Den andre"

Said, Edward: *Orientalism*, ”Introduktion”, London 1978 (första utgåvan), s. 9-36, 27 s. https://sites.evergreen.edu/politicalshakespeares/wp-content/uploads/sites/33/2014/12/Said_full.pdf

Glover, Nikolas & Carl Marklund: “Arabian night in the midnight sun. Exploring the temporal structure of sexual geographies”, *Historisk tidskrift*, nr. 3, 2009, 25 s. http://www.historisktidskrift.se/fulltext/2009-3/pdf/HT_2009_3_487-510_glover-marklund.pdf

Grupp 3: Den kulturella vändningen

Salomon, Kim: ”Den kulturella vändningens provokationer”, *Scandia*, nr 1, 2009, 24 s.

<http://journals.lub.lu.se/index.php/scandia/article/viewFile/3594/3157>

Cronqvist, Marie: ”Utrymning i folkhemmet. Kalla kriget, välfärdsidyllen och den svenska civilförsvarskulturen 1961”, *Historisk tidskrift*, nr 3, 2008, 27 s.

http://www.historisktidskrift.se/fulltext/2008-3/pdf/HT_2008_3_451-476_cronqvist.pdf

Slutuppgift, Teori, c-kurs, ht17

Under kursen har ni alla läst olika artiklar, teoretiskt inriktade och mer empiriskt vinklade. Nu ska ni göra en slutuppgift som i stora drag återkopplar till de uppgifter ni löst under kursen.

Du ska läsa tre avhandlingar med fokus på teoretiska aspekter. Hur läsningen av avhandlingarna ska gå till lämnas instruktioner om 10/10 och slutuppgiften ska laddas upp i e-klassrummet senast **29/10**.

Följande tre avhandlingar ska behandlas:

Gregersen, Malin: *Fostrandeförpliktelser. Representationer av ett missionsuppdrag i Sydindien under 1900-talets första hälft*, Lund, 2010, 300 s.

<http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=1670023&fileId=1670102>

Larsson, Esbjörn: *Från adlig uppfostran till borgerlig utbildning. Kungl. Krigsakademien mellan åren 1792 och 1866*, Uppsala, 2005, 411 s.

<http://uu.diva-portal.org/smash/get/diva2:167366/FULLTEXT01.pdf>

Lindström, Jonas: *Distribution and differences: Stratification and the system of reproduction in a Swedish*

peasant community 1620-1820, Uppsala 2008, 255 s.

<http://uu.diva-portal.org/smash/record.jsf?searchId=1&pid=diva2:172672>

Kontaktsuppgifter

Har du frågor om teorimomentet vänder du dig till Åke Sandström
(ake.sandstrom@hist.uu.se)

Metod, 7,5 hp

Att arbeta metodiskt i historia är att arbeta systematiskt, i enlighet med vetenskapliga principer och att redogöra för och motivera sitt arbetssätt. Metod är grundläggande i alla vetenskapliga undersökningar men ser på ett konkret plan olika ut inom skilda ämnen och i olika undersökningar. I historia är val av källor, källkritik och källvärdering alltid centralt. Därutöver används ofta olika sorters textanalys och deskriptiva kvantitativa metoder. Syftet med det här momentet är dubbelt. Å ena sidan introduceras och tränas några vanliga historiska metoder (deskriptiv statistik, handskriftsläsning, text- och bildanalys), å andra sidan fungerar kursen som en förberedelse för arbetet med era egna uppsatser.

Metodmomentet består av föreläsningar, handskriftsövningar, två inlämningsuppgifter och en tentamen.

Föreläsningarna

Den första föreläsningen introducerar och konkretiserar begreppet metod samt tar upp kursens upplägg. De därpå följande föreläsningarna behandlar källbehandling ur olika perspektiv: kvantitativt, kvalitativt, text- och bildtolkning. Vi kommer också att bekanta oss med handskrift från olika perioder. Tre av föreläsningarna utgörs av filminspelningar av lärare från campus i Uppsala.

Inlämningsuppgift M1

Uppgiften ägnas åt texttolkning. Liksom under teoridelen väljs en av tre textgrupper ut för behandling. Dessa texter behandlar på olika sätt ”problematiska” grupper och individer. Syftet är att träna grunderna i historisk textanalys, vilket innefattar bland annat värdering av källor, formulering av en undersökningsbar fråga och arbete med arbetshypoteser, empiriska frågor och kategoriseringar.

Inlämningsuppgift M2

Här ligger fokus på bildanalys och vi arbetar med temat ”Bilder av familjen”. Syftet är att träna grunderna i historisk bildanalys, vilket innefattar bland annat värdering av källor, formulering av en undersökningsbar fråga och arbete med arbetshypoteser, empiriska frågor och kategoriseringar.

Inlämningsuppgift M3

Uppgiften består av två delar: den första handlar om att tolka och presentera kvantitativa källor och den andra består av en handskriftsövning.

Underlag till inlämningsuppgifterna...

... kommer att finnas tillgängligt i e-klassrummet.

Kontaktuppgifter

Har ni frågor om metodkursen vänder ni er till Åke Sandström (ake.sandstrom@hist.uu.se).

Litteratur

Anderö, Henrik: Läsebok för släktforskare (2., revid. uppl), Västerås 1980, ca 30 sidor i urval. Meddelas senare av läraren.

Artéus, Gunnar & Klas Åmark: Historieskrivningen i Sverige, Lund 2013, s. 7-8; 107-207 (102 s.)

Berglund, Louise & Agneta Ney: Historikerns hantverk. Om historieskrivning, teori och metod, Lund 2015, 223 s (kap 4-6).

Examensarbete, 15 hp

Syftet med momentet Examensarbete är att omsätta de kunskaper historiestudenter har skaffat sig under sina studier i praktiken. Empiriska, teoretiska och metodiska insikter prövas här, men framför allt handlar uppsatsarbetet om förmågan att samla och analysera historisk information för att kunna förmedla den som historisk kunskap.

Momentet består av föreläsningar, förberedande seminarier, handledning i grupp och individuellt samt uppsatsventileringsseminarier i e-klassrummets forum. Lärare är Åke Sandström och Michael Scholz.

Introduktion

Introduktionsträffen inleds med en genomgång av momentet samt uppsatsskrivandets principer. Därefter inventerar vi och diskuterar de uppsatsidéer som laddats upp i e-klassrummet under föregående moment.

Individuell handledning

Uppsatsarbetet är huvudsakligen ett individuellt och självständigt arbete. Det finns dock en tydlig korrelation mellan frekventa handledarkontakter och framgångsrika uppsatser. Använd er därför flitigt av den handledare som ni tilldelats!

Uppsats-pm

Som en fortsättning på den uppsatsidé/synopsis som lämdes in under föregående moken ska varje student skriva ett uppsats-pm, omfattande c:a 2-3 sidor. I pm:et skall tydligt framgå vilket syfte uppsatsen har, varför detta är av vetenskapligt intresse, vilka frågor som (i nuläget) styr arbetet, vilka källmaterial som kan besvara frågorna och metodfunderingar. Därutöver skall den tänkta dispositionen för uppsatsen tydligt framgå.

Stödjande uppsatsundervisning

Under terminen hålls seminarier där gamla uppsatser ventileras. Syftet med dessa seminarier är i viss mån att träna er i att bedöma och kritisera vetenskapliga arbeten, men framförallt att göra er mer bekanta med C-uppsatser. Exempeluppsatserna väljs för att pedagogiskt illustrera vanliga svagheter och styrkor i den typiska C-uppsatsen. I den mån någon student från föregående terminer lämnar in uppsats som behöver examineras ersätts något av dessa seminarier med ventilering av den uppsatsen.

Examination

Terminens sista veckor ägnas åt uppsatsventilering. Förutom att försvara sin egen uppsats ska alla på kursen också opponera på en eller flera uppsatser samt gärna också besöka studiekamraternas seminarier på forumet. Följande punkter är särskilt viktiga att tänka på:

* Se till att prata ordentligt med din handledare innan du lämnar in din uppsats. Om handledaren anser att uppsatsen inte är färdig eller inte håller måttet är det högst olämpligt att lämna in den. Uppsatsen blir då med största sannolikhet underkänd och måste ventileras en gång till, kommande termin.

* Godkända uppsatser arkiveras och publiceras i DIVA. Uppsatsförfattaren måste själv lägga in sin uppsats i DIVA efter att den blivit godkänd och får inte betyg för momentet innan det är gjort. Se särskilda instruktioner för hur denna procedur går till finns i e-klassrummet.